

DRAGSFJÄRDIN ITÄISEN SAARISTON RANTAOSAYLEISKAAVAN MUUTOS: LUONTOARVOJEN PERUSSELVITYS



FM (biologi) Turkka Korvenpää

Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy

12.1.2023

Sisällys:

1. JOHDANTO	3
2. ALUEEN YLEISKUVAUS	4
3. ARVOKKAAT LUONTOTYYPPIKOhteet	4
3.1 Södra Lambholmenin jyrkänne	5
3.2 Södra Lambholmenin korpilaikku	6
4. LUONTOTYYPPIKUVIOT	7
5. PESIMÄLINNUSTO JA MUU LAJISTO	21
6. SUOSITUSTEN YHTEENVETO	22
7. KIRJALLISUUS JA LÄHTEET	23

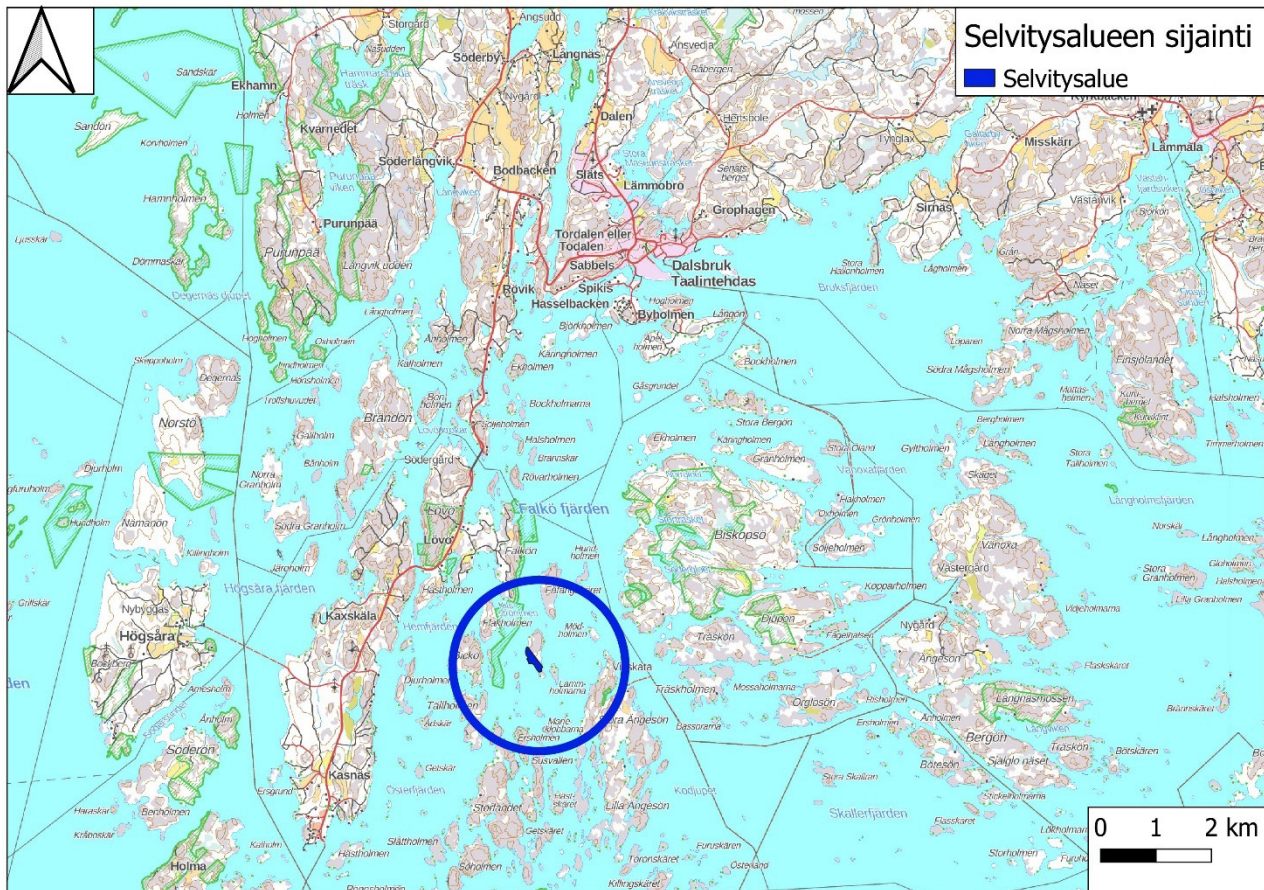
Kannen kuva: Meriasteri (*Galatella tripolium*)

Pohjakartta ja ilmakekuva: © Maanmittauslaitos 01/2023

Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy
Hanhenkaari 10 as 16
21420 Lieto
Puh. 045-6793602
www.envibio.net

1. JOHDANTO

Nosto Consulting Oy tilasi Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy:ltä Kemiönsaarella Taalintehtaalta noin 7 km etelään Södra Lambholmenin saarella sijaitsevan Dragsfjärdin itäisen saariston rantaosayleiskaavan muutoksen (kartta 1) luontoselvityksen.



Kartta 1. Selvitysalueen sijainti (ympyröity sinisellä).

Luontoselvityksen tarkoituksena oli kartoittaa alueen luontoarvot ja arvioida niiden vaikutusta maankäyttöön. Työ perustuu 13.7.2022 suoritettuun maastokäyntiin, jolloin kartoitettiin selvitysalueen kasvillisuus ja luontotyytit sekä havainnoitiin linnustoa ja etsittiin uhanalaisten, silmälläpidettävien ja EU:n luontodirektiivin II- ja IV-liitteisiin sisältyvien lajien esiintymiä. Luontotyyppikartoituksessa kartoitettiin mahdolliset luonnonsuojelulain 29 §:n suojelemat luontotyytit, luonnonsuojelulain 23 §:n mukaiset luonnonmuistomerkit, vesilain 2. luvun 11 §:n mukaiset suojeltavat pienvedet, metsälain 10 §:n tarkoittamat erityisen tärkeät elinympäristöt, uhanalaiset luontotyytit, luontodirektiivin luontotyytit, Suomen kansainväliset vastuuluontotyytit sekä muut luontoarvoiltaan merkittävät luontotyytit. Lisäksi alue jaettiin kasvillisuudeltaan ja luonnonoloiltaan yhtenäisiin luontotyyppikuvioihin.

Luontoselvityksen laati FM (biologi) Turkka Korvenpää. Työn tausta-aineistoksi hankittiin Suomen Lajitietokeskuksesta tiedot alueelta aiemmin tunnetuista lajiesiintymistä.

2. ALUEEN YLEISKUVAUS

Selvitysalue sijaitsee Kemiönsaaren kunnassa Dragsfjärdin itäisessä saaristossa noin 7 km Taalintehtaalta etelään. Alue (pinta-ala noin 5,5 ha) käsittää suurimman osan Södra Lambholmenin saaren eteläpuoliskosta. Selvitysalueella kasvaa hieman tavanomaista luonnontilaisempia mäntyvaltaisia kangasmetsiä, joissa on kuitenkin niukasti lahopuuta. Metsiä kirjovat karut kalliot, joista osa on miltei puuttomia ja osalla kasvaa vanhaa männikköä. Kivilaji on muuten karua, mutta saaren länsirannalla sijaitsevalla jyrkänteellä esiintyy myös kalkkikiveä. Tämä näkyy lajistossa mm. liuskaraunioisen (*Asplenium septentrionale*) ja kalkkikiertosammalen (*Tortella tortuosa*) esiintymisenä. Selvitysalueen keskivaiheilla on pieni luonnontilainen ruohoinen korpilaikku. Rannat ovat kivikkoisia ja kallioisia eikä merkittäviä ruovikoita ole. Alueella sijaitsee yksi kesämökki. Muualla saarella on lisäksi joitakin kesämökkejä.

3. ARVOKKAAT LUONTOTYYPPIKOhteet

Arvokkaat ja siten maankäytössä huomioitavat luontotyyppikohteet rajattiin GPS-laitteen, karttojen ja ilmakuvien avulla ja niistä laadittiin kohdekuvaus. Kuvaukset sisältävät tietoa mm. kohteen elävästä ja kuolleesta puustosta, kasvillisuudesta ja tiedon kohteen luontotyyppistä. Lisäksi määritettiin, onko kyseessä luonnonsuojelulain suojaama luontotyyppi, vesilain suojaama pienvesi, metsälain erityisen tärkeä elinympäristö, Suomen kansainvälinen vastuuluontotyyppi tai uhanalainen luontotyyppi. Samoin määritettiin mahdollinen luontodirektiivin luontotyyppi. Lopuksi annettiin maakäyttösuositukset ja kohteet arvotettiin julkaisun Mäkelä & Salo (2021) mukaisesti jakaen ne neljään arvoluokkaan:

Arvoluokka 1: Lainsäädännöllä turvatut kohteet

Arvoluokka 2: Erityisen tärkeät kohteet

Arvoluokka 3: Monimuotoisuutta turvaavat kohteet

Arvoluokka 4: Monimuotoisuutta tukevat kohteet

Erityyppisten luontokohteiden arvottamisen yleiset periaatteet ja perusteet on kuvattu tarkemmin Mäkelän ja Salon julkaisussa. Selvitysalueelta löytyi kaksi arvoluokkaan 3 kuuluvaa kohdetta, jotka esitellään alla. Kohteet on merkitty karttoihin 2-3.

3.1 Södra Lambholmenin jyrkänne

Selvitysalueen eteläosassa on merenrannalla sijaitseva lounaaseen avautuva kalliojyrkänne, jossa on ylikaltevia kohtia. Osa jyrkänneestä on kalkkikiveä ja lajistoon kuuluvat näillä kohdilla mm. liuska- ja tummaraunioinen (*Asplenium trichomanes*) (kuva 1) sekä kalkkikiertosammal. Jyrkänneen eteläosassa seinämää varjostavat tervalepät, männyt ja pihlajat. Jyrkänneen alla on kapea kivikkoranta (kuva 2), jolla kasvavat mm. meriasteri (*Galatella tripolium*), isosappi (*Centaurium littorale*), ruokohelpi (*Phalaroides arundinacea*), merirannikki (*Lysimachia maritima*), rönsyrölli (*Agrostis stolonifera*), suolavihvilä (*Juncus gerardii*), merivalvatti (*Sonchus arvensis* var. *maritimus*), niittyjuola (*Elytrigia repens*), punanata (*Festuca rubra*), merisuolake (*Triglochin maritima*) ja ruoholaukka (*Allium schoenoprasum*).



Kuva 1. Liuska- ja tummaraunioista Södra Lambholmenin jyrkänneellä.

Kivikkoranta kuuluu Itämeren kivikkoisiin niittyrantoihin, joka on silmälläpidettävä luontotyyppi. Samalla se sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin kivikkorannat ja Suomen kansainväliseen vastuuluontotyyppiin Itämeren kivikkorannat. Kalliojyrkänne edustaa

lähinnä karuja merenrantakallioita sekä kalkkipitoisilta osiltaan merenrantakalkkikallioita. Ensin mainittu on säilyvä ja jälkimmäinen erittäin uhanalainen luontotyyppi. Kyseessä on myös luontodirektiivin luontotyyppi kasvipeitteinen merenrantakallio.

Arvoluokka: 3

Maankäyttösuositus: Kalkkipitoinen merenrannan kalliojyrkäne on harvinainen luontotyyppi. Jyrkäne ja sen edustan rantakaistale tulee jättää luonnontilaisiksi.



Kuva 2. Kivikkorantaa Södra Lambholmenin jyrkänteiden alla.

3.2 Södra Lambholmenin korpilaikku

Selvitysalueen keskivaiheilla sijaitsee luonnontilainen ja melko edustava, pieni ruohoinen korpilaikku (kuva 3), jossa kasvaa tervaleppää ja mäntyä. Mätäs- ja välipintojen vaihtelu on selvää, ja luhtavaikutteiseen korpeen valuu pintavesiä ympäristöstä. Kenttäkerroksessa tavataan runsaasti kurjenjalkaa (*Comarum palustre*), metsäkortetta (*Equisetum sylvaticum*), peltokortetta (*Equisetum arvense*) ja ranta-alpea (*Lysimachia vulgaris*). Muuhun kasvistoon kuuluvat esim. luhtasara (*Carex vesicaria*), metsäalvejuuri (*Dryopteris carthusiana*), suoputki (*Peucedanum palustre*) ja suo-orvokki (*Viola palustris*).

Ruohokorpi on Etelä-Suomessa erittäin uhanalainen luontotyyppi. Se sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin puustoiset suot. Kyseessä on myös metsälain erityisen tärkeä elinympäristö.

Arvoluokka: 3

Maankäyttösuositus: Korpi ja sen lähiympäristö tulee jättää kehittymään luonnontilassa. Korpilaikun tarvitsema kangasmetsää kasvava suojavyyöhyke sisältyy kohderajaukseen. Lisäksi tulee huolehtia siitä, ettei suolle ympäristöstä valuvan veden määrä vähene.



Kuva 3. Södra Lambholmenin korpilaikku.

4. LUONTOTYYPPIKUVIOT

Selvitysalue jaettiin 17 luontotyyppikuvioon, jotka esitellään alla. Kuviot on merkitty karttoihin 2-3. Kesämökin pihapiiri jätettiin kuvioinnin ulkopuolelle.

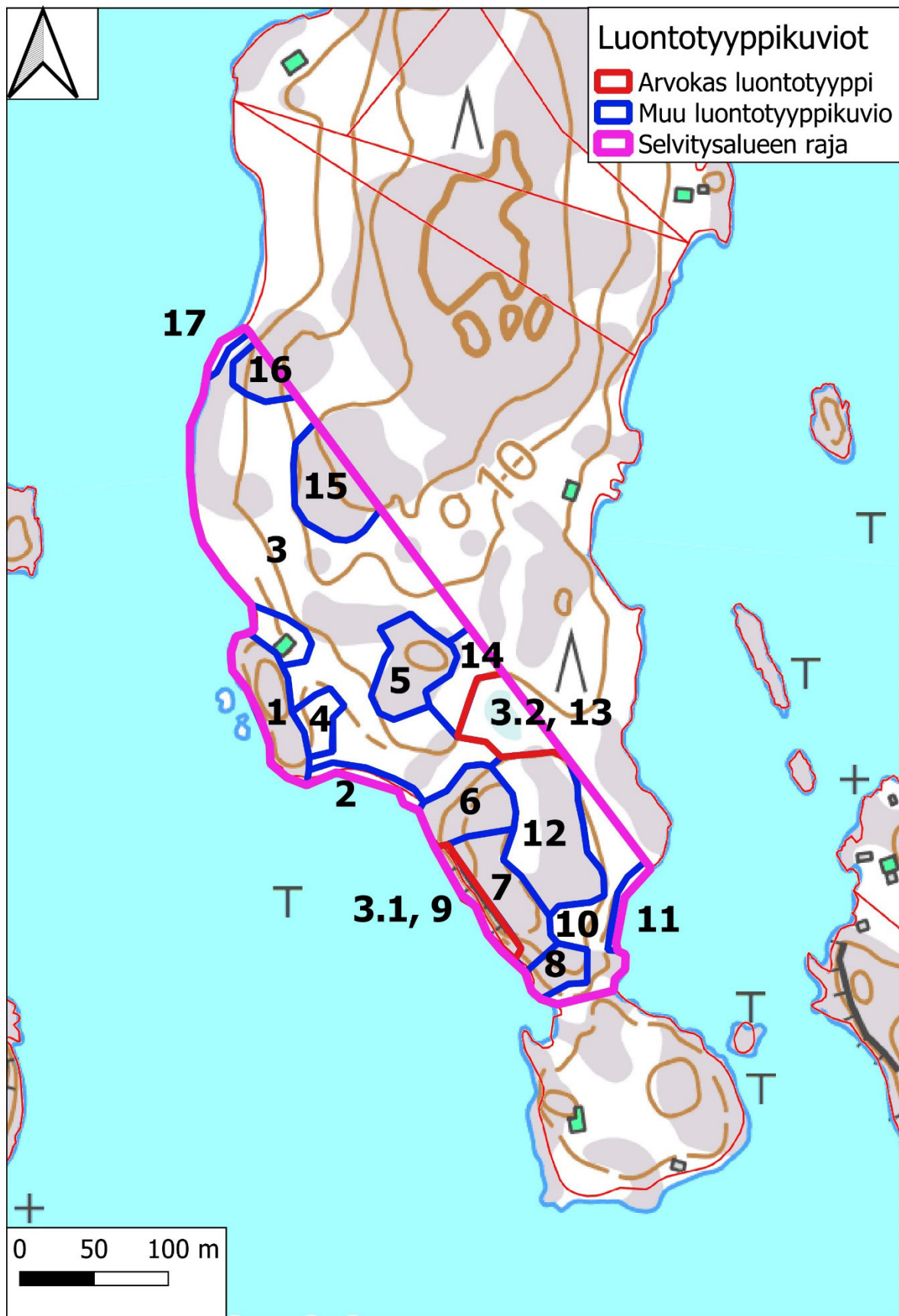
KUVIO 1: VÄHÄPUUSTOINEN KALLIO

Vähäpuustoinen karu kallio, jolla kasvaa vanhoja, pienikokoisia mäntyjä (kuva 4). Kalliolla seisoo kelo. Tavanomaiseen putkilokasvistoon kuuluvat mm. metsälauha (*Avenella flexuosa*), kanerva (*Calluna vulgaris*), harmaasara (*Carex canescens*), keltamaksaruoho (*Sedum acre*) ja ahosuolaheinä (*Rumex acetosella*). Kalliolla kasvaa lisäksi esim. poronjäkäliä sekä saariston avoimille kallioille tyypillisiä kuhmujäkälää (*Lasallia pustulata*) ja kalliotierasammalta (*Racomitrium lanuginosum*). Kuviolle on lisäksi istutettu vuorenkilpiä (*Bergenia sp.*) ja asetettu kaksi telkänpönttöä. Kallion eteläreuna on melko laakea. Siellä kasvistoon kuuluu mm. ruoholaukka. Kalliolla on maisemallista merkitystä, sillä se näkyy selvästi merelle.

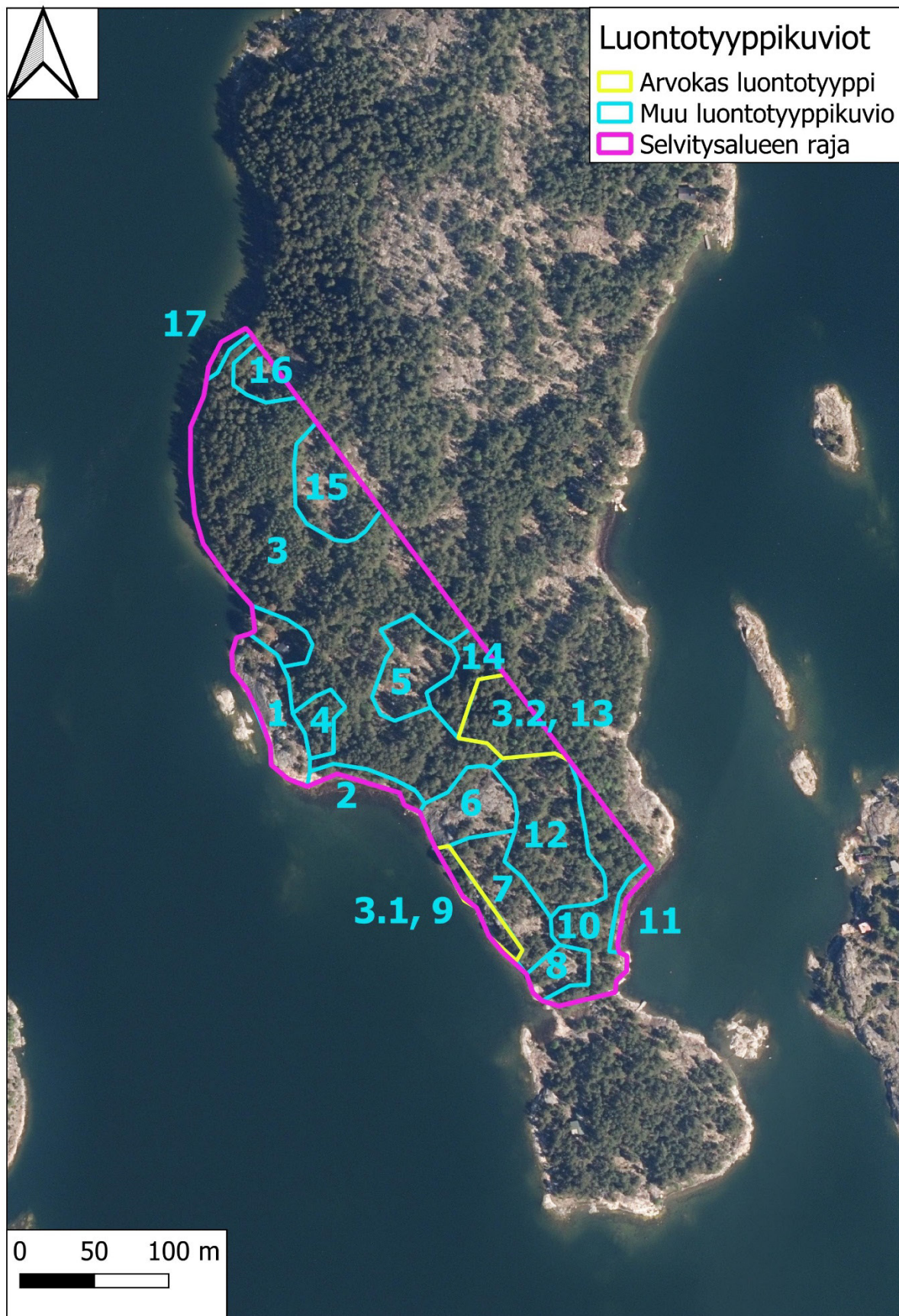


Kuva 4. Karua merenrantakalliota luontotyyppikuviolla 1.

Kuvio kuuluu luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnissa käytetyssä luokituksessa karuihin merenrantakallioihin, joka on säilyvä luontotyyppi. Se sisältyy myös luontodirektiivin luontotyyppiin kasvipeitteiset merenrantakalliot.



Kartta 2. Luontotyyppikuviot maastokartalla.



Kartta 3. Luontotyyppikuviot ortoilmakuvalla.

KUVIO 2: KIVIKKORANTA

Kivikkoranta (kuva 5), jonka edustalla kasvaa kapealti ruovikkoa (*Phragmites australis*). Varsinaista niittyvyöhykettä ei juuri ole, mutta kuviolla tavataan esim. rönsyrölliä, isosappea, ruokohelpeä, ranta-alpea, merivalvattia, pietaryrttiä (*Tanacetum vulgare*) ja niittyjuolaa. Kivikkorannan ja kangasmetsän välissä kasvaa kapealti tervaleppää. Kuvion itäpäässä sijaitsee melko kookas ja edustava törkyvalli, joka koostuu lähinnä rakkohaurusta (*Fucus vesiculosus*) ja ruo'osta (kuva 6).



Kuva 5. Niittymäinen kivikkoranta luontotyyppikuviolla 2.

Kivikkoranta kuuluu Itämeren kivikkoisiin niittyrantoihin, joka on silmälläpidettävä luontotyyppi. Samalla se sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin kivikkorannat ja Suomen kansainväliseen vastuuluontotyyppiin Itämeren kivikkorannat. Kivikkoranta on kuitenkin varsin kapea, eikä muutenkaan poikkea edustavuudeltaan tavanomaisesta. Tervaleppäkaistale kuuluu luontotyyppiin merenrannan leppävyöt ja -pensaikot, joka on säilyvä luontotyyppi. Rakkohaurun osuus törkyvallissa on niin suuri, että se sisältyy hauruvallien luontotyyppiin (erittäin uhanalainen). Kyseessä on myös luontodirektiivin luontotyyppi rantavalli.



Kuva 6. Rakkohauruvalli luontotyyppikuviolla 2.

KUVIO 3: TUORE JA KUIVAHKO KANGAS

Eri-ikäisrakenteista männikköä (kuva 7) kasvava tuore ja kuivahko kangas, jonka puusto on tavanomaista talousmetsää hieman luonnontilaisempaa. Vallitsevassa puustossa on kilpikaarnaisia mäntyjä. Kuviolla kasvaa runsaasti männyn taimia ja metsässä seisoo jonkin verran keloja. Kenttäkerroksessa tavataan paljon mustikkaa (*Vaccinium myrtillus*), puolukkaa (*V. vitis-idaea*) ja metsälauhaa. Muuhun kasvistoon kuuluvat esim. kangasmaitikka (*Melampyrum pratense*), metsätähti (*Lysimachia europaea*), kalliokielo (*Polygonatum odoratum*), sananjalka (*Pteridium pinetorum*), kanerva ja kevätpiippo (*Luzula pilosa*). Kallio ulottuu paikoin maanpintaan.

Vaikka metsä onkin tavanomaista talousmetsää hieman luonnontilaisempaa, ei kyseessä kuitenkaan ole vielä boreaalinen luonnonmetsä tai muutenkaan niin edustava metsä, että se tulisi maankäytössä erityisesti huomioida.



Kuva 7. Mäntymetsää luontotyyppikuviolla 3.



Kuva 8. Ajoittain luhtaista tervalepikkoa luontotyyppikuviolla 4.

KUVIO 4: KAUSIKOSTEA TERVALEPIKKO

Kausikostea notkelma, jossa kasvaa melko vanhoja tervaleppiä ja mäntyä (kuva 8). Heinäisen kenttäkerroksen valtalaji on nurmilauha (*Deschampsia cespitosa*). Muuhun kasvistoon kuuluvat esim. lehtoarho (*Moehringia trinervia*), jänönsalaatti (*Lactuca muralis*), vadelma (*Rubus idaeus*), metsäorvokki (*Viola riviniana*), luhtavuohennokka (*Scutellaria galericulata*), ranta-alpi, etelänalvejuuri (*Dryopteris dilatata*) ja luhtalitukka (*Cardamine pratensis*). Kuviolta löytyi myös melko kookas koiranheisipensas. Lahopuuta on yhtä tervaleppäpötkelöä lukuun ottamatta vähän.

Kuvio on lähinnä rannikon kosteaa leppälehtoa, joka on silmälläpidettävä luontotyyppi. Se sisältyy siten myös luontodirektiivin luontotyyppiin lehdot. Kuvio on kuitenkin pienialainen ja lehdoksi karu, mikä heikentää sen edustavuutta.



Kuva 9. Luontotyyppikuvio 5 on karua kalliota.

KUVIO 5: VÄHÄPUUSTOINEN KALLIO

Vähäpuustoinen karu kallio, jolla kasvaa harvassa pienikokoista, mutta melko vanhaa mäntyä (kuva 9). Lahopuuta ei juuri ole. Putkilokasvistossa tavataan mm. metsälauhaa, ahosuolaheinää ja kanervaa.

Kuvio on karua poronjäkälä-sammalkalliota, joka on Etelä-Suomessa silmälläpidettävä luontotyyppi. Se sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin silikaattikalliot. Puusto ei ole niin luonnontilaista, että kyseessä olisi metsälakikohde.

KUVIO 6: VÄHÄPUUSTOINEN KALLIO

Miltei puuton karu kallio (kuva 10), jolla kasvaa vähän lyhyitä mäntyjä. Lahopuuta ei ole. Putkilokasvistoon kuuluvat esim. metsälauha, jäykkärölli (*Agrostis vinealis*), kanerva ja ahosuolaheinä. Kalliolla on maisemallista merkitystä, sillä se näkyy hyvin merelle.

Kuvio on karua poronjäkälä-sammalkalliota, joka on Etelä-Suomessa silmälläpidettävä luontotyyppi. Se sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin silikaattikalliot. Rannan lähellä sijaitsevan kallion osan voidaan tulkita kuuluvan karuihin merenrantakallioihin, joka on säilyvä luontotyyppi. Merenrantakallio sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin kasvipeitteiset merenrantakalliot.



Kuva 10. Lähes puutonta kalliota luontotyyppikuviolla 6.

KUVIO 7: KALLIOMETSÄ

Karu vanha kalliomännikkö, jossa kasvaa kilpikaarnaisia puita. Puusto on lyhyttä, mutta melko tiheää ja lahopuun puuttumista lukuun ottamatta luonnontilaista. Kuviolla on jonkin verran katajaa. Kasvistoon kuuluvat mm. puolukka, kanerva, metsälauha, harmaasara, jäykkärölli ja kultapiisku (*Solidago virgaurea*).

Kalliometsä on Etelä-Suomessa silmälläpidettävä luontotyyppi ja Suomen kansainvälinen vastuuluontotyyppi. Kuvio on myös boreaalista luonnonmetsää, vaikka lahopuun puute heikentääkin sen edustavuutta.

KUVIO 8: VÄHÄPUUSTOINEN KALLIO

Karu kallio, jolla kasvaa harvassa vanhaa, mutta lyhyttä mäntyä (kuva 11). Lajistoon kuuluvat mm. ahosuolaheinä ja kalliotierasammal sekä rannalta löytynyt ketomaruna (*Artemisia campestris*). Lahopuuta ei ole.



Kuva 11. Luontotyyppikuvio 8 on vähäpuustoista karua kalliota.

Kuvio on karua poronjäkälä-sammalkalliota, joka on Etelä-Suomessa silmälläpidettävä luontotyyppi. Se sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin silikaattikalliot. Rannan lähellä

sijaitsevan kallion osan voidaan tulkita kuuluvan karuihin merenrantakallioihin, joka on säilyvä luontotyyppi. Merenrantakallio sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin kasvipeitteiset merenrantakalliot.

KUVIO 9: KALLIOJYRKÄNNE, KIVIKKORANTA

Katso kohde 3.1 ”Södra Lambholmenin jyrkänne”.

KUVIO 10: KUIVAHKO KANGAS

Eri-ikäisrakenteista männikköä kasvava kuivahko kangas (kuva 12), jossa on myös muutamia kuusia ja koivuja. Osa männyistä on vanhoja ja kilpikaarnaisia. Lahopuuta esiintyy vain vähän. Kenttäkerroksessa tavataan runsaasti metsälauhaa, puolukkaa ja mustikkaa. Kuviolla kasvaa hieman katajaa.



Kuva 12. Mäntyä kasvavaa kangasmetsää luontotyyppikuviolla 10.

KUVIO 11: KIVIKKORANTA

Kapea, tavanomainen kivikkoranta, jonka edessä kasvaa vähän ruovikkoa. Kuviolla on katkonaisesti ja kapealti tervaleppiä. Kenttäkerroksessa esiintyy runsaiden rönsyröllin ja

suolavihvilän lisäksi mm. ruokohelpeä, merivalvattia, isosappea, niittyjuolaa ja merivirmajuurta (*Valeriana exselca ssp. salina*).

Kivikkoranta kuuluu Itämeren kivikkoisiin niityrantoihin, joka on silmälläpidettävä luontotyyppi. Samalla se sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin kivikkorannat ja Suomen kansainväliseen vastuuluontotyyppiin Itämeren kivikkorannat. Kivikkoranta on kuitenkin varsin kapea, eikä muutenkaan poikkea edustavuudeltaan tavanomaisesta.

KUVIO 12: KALLIOMETSÄ

Eri-ikäisrakenteista männikköä (kuva 13) kasvava karu kalliometsä, jossa on kilpikaarnaisia puita. Puusto on muuten melko luonnontilaista, mutta lahoppuuta ei ole muutamaa pientä keloä lukuun ottamatta lainkaan. Kuviolla on myös kuivan kankaan laikku. Kenttäkerroksessa esiintyy runsaiden mustikan ja kanervan lisäksi mm. metsälauhaa, puolukkaa, variksenmarjaa (*Empetrum nigrum*) ja kosteissa painanteissa jokapaikansaraa (*Carex nigra*).



Kuva 13. Männikköä luontotyyppikuviolla 12.

Kalliometsä on Etelä-Suomessa silmälläpidettävä luontotyyppi ja Suomen kansainvälinen vastuuluontotyyppi. Kuvio on myös boreaalista luonnonmetsää, vaikka lahoppuun puute heikentääkin sen edustavuutta.

KUVIO 13: RUOHOKORPI

Katso kohde 3.2 ”Södra Lambholmenin korpilaikku”.

KUVIO 14: TUORE KANGAS

Tiheää, varttunutta kuusi-mäntymetsää kasvava tuore kangas, jossa on hyvin vähän lahoppuuta. Kuviolla tavataan runsaan mustikan ohella esim. kevätpiippoa ja sananjalkaa. Vaikka kuvion puustoa ei ole viime vuosikymmeninä käsitelty, ei kyseessä vielä ole juuri tavanomaista talousmetsää luonnontilaisempi metsä.

KUVIO 15: VÄHÄPUUSTOINEN KALLIO

Hyvin vähäpuustoinen poronjäkäläinen kallio (kuva 14), jolla kasvaa siellä täällä lyhyitä mäntyjä. Niukkalajiseen kasvistoon kuuluu mm. metsälauha.

Kuvio on karua poronjäkälä-sammalkalliota, joka on Etelä-Suomessa silmälläpidettävä luontotyyppi. Se sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin silikaattikalliot sekä osittain Suomen kansainväliseen vastuuluontotyyppiin avoimet silokalliot.



Kuva 14. Avointa kalliota luontotyyppikuviolla 15.

KUVIO 16: VÄHÄPUUSTOINEN KALLIO

Vähäpuustoinen poronjäkäläinen kallio (kuva 15), jolla kasvaa vähän lyhyitä mäntyjä. Kuviolla on kaksi pientä keloä. Kalliolla tavataan esim. metsälauhaa, ahosuolaheinää ja kosteassa painanteessa harmaasaraa.

Kuvio on karua poronjäkälä-sammalkalliota, joka on Etelä-Suomessa silmälläpidettävä luontotyyppi. Se sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin silikaattikalliot.



Kuva 15. Luontotyyppikuvio 16 on karua, vähäpuustoista kalliota.

KUVIO 17: KIVIKKORANTA

Kivikkoranta, jossa on kivien seassa myös soraa ja hiekkaa (kuva 16). Luontotyyppille ominaiseen kasvistoon kuuluvat runsaat punanata, suolavihvilä, merirannikki ja rönsyrölli sekä mm. merikohokki (*Silene uniflora*), isosappi, hiirenvirna (*Vicia cracca*), ranta-alpi ja rantavehnä (*Leymus arenarius*). Kivikkoranta rajoittuu jokseenkin suoraan männikköön ilman tervaleppävyötä.

Kivikkoranta kuuluu Itämeren kivikkoisiin niittyrintoihin, joka on silmälläpidettävä luontotyyppi. Samalla se sisältyy luontodirektiivin luontotyyppiin kivikkorannat ja Suomen kansainväliseen vastuuluontotyyppiin Itämeren kivikkorannat.



Kuva 16. Kivikkorantaa selvitysalueen pohjoispäässä (luontotyyppikuvio 17).

5. PESIMÄLINNUSTO JA MUU LAJISTO

Selvitysalueella tai sen lähiympäristössä havaittiin 13.7.2022 seuraavat lintulajit, jotka todennäköisesti myös pesivät saarella: hippiäinen (*Regulus regulus*), kalalokki (*Larus canus*), kirjosiippo (*Ficedula hypoleuca*), mustarastas (*Turdus merula*), peippo (*Fringilla coelebs*), rantasipi (*Actitis hypoleucos*), sepelkyyhky (*Columba palumbus*), sinitiainen (*Cyanistes caeruleus*), talitiainen (*Parus major*) ja töyhtötiainen (*Lophophanes cristatus*, vaarantunut). Lisäksi havaittiin palokärki (*Dryocopus martius*, lintudirektiivin I-liitteen laji), joka saattoi pesiä myös jossakin lähisaarella. Selvitysalueen linnusto on kaiken kaikkiaan mäntymetsäisille ja kallioisille saarille tyypillisesti melko harvaa ja vähälajista. Merkittävin laji on uhanalainen (vaarantunut) töyhtötiainen. Sen tarkka pesäpaikka ei ole tiedossa, sillä lajin pesintä oli heinäkuussa jo ohi. Töyhtötiainen pesii vanhoissa havumetsissä ja saaren männiköt ovat sille sopivaa ympäristöä. Laji kaivertaa pesäkolonsa lahopökölöihin, eikä

asetu tavallisesti pönttöön. Töyhtötiaisen säilymiseksi saarella tulisi säilyä vanhoja metsiä, joissa on pystyssä olevaa lahopuuta. Rehevien metsien linnut puuttuvat, sillä merkittävän kokoisia tervalepikoita tai muita lehtimetsiä ei ole. Myöskään ruovikkolajeja ei havaittu, sillä ruovikkoa kasvaa rannoilla vain paikoittain kapeina vyöhykkeinä. Petolintujen pesiä ei löytynyt eikä niistä ole tietoja myöskään Suomen Lajitietokeskuksen aineistoissa (Suomen Lajitietokeskus 2022). Saarella on viisi kesämökkiä, joten kovin häiriöherkät lajit tuskin asettuvat sinne. Vesilintujen pesinnästä ei heinäkuussa enää voi saada hyvää kuvaa, mutta elinympäristöjen perusteella kallio- ja kivikkorantaisella saarella pesivä vesilinnusto lienee tavanomaista.

Suomen Lajitietokeskuksen tietokantojen perusteella selvitysalueelta tai sen lähiympäristöstä ei tunneta ennestään muiden, tässä raportissa aiemmin mainitsemattomien, uhanalaisten, silmälläpidettävien tai EU:n luontodirektiivin II- ja IV-liitteiden lajien esiintymiä, eikä niitä löytynyt nytkään. Viitasammakolle sopivia kutupaikkoja ei ole. Maastotyössä etsittiin Dragsfjärdin saaristossa tavattavaa erittäin uhanalaista, rauhoitettua ja EU:n luontodirektiivin IV-liitteeseen sisältyvää isoapolloa (*Parnassius apollo*). Maastotyö ajoittui lajin lentoaikaan, mutta pilvinen sää vähensi perhosten lentoa. Isoapolloja ei nähty, eikä selvitysalueelta löytynyt lajin toukan ravintokasvia isomaksaruohoa (*Hylotelephium telephium*). Myös mesikasveja on kallioisella ja männikköisellä saarella melko niukasti. Selvitysalue ei siten vaikuta isoapollon esiintymisalueelta.

6. SUOSITUSTEN YHTEENVETO

Karttoihin 2-3 on merkitty arvokkaat luontotyyppikohteet. Kalkkipitoinen merenrannan kalliojyrkänne ja sen edustan rantakaistale tulee jättää luonnontilaisiksi. Selvitysalueen keskivaiheilla sijaitseva rehevä korpilaikku ja sen lähiympäristö tulee niin ikään jättää kehittymään luonnontilassa. Korpilaikun tarvitsema kangasmetsää kasvava suojavyöhyke sisältyy kohderajaukseen. Lisäksi tulee huolehtia siitä, ettei suolle ympäristöstä valuvan veden määrä vähene.

Uhanalaisen töyhtötiaisen säilymiseksi saarella tulisi säilyä vanhoja metsiä, joissa on pystyssä olevaa lahopuuta.

7. KIRJALLISUUS JA LÄHTEET

- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 1: tulokset ja arvioinnin perusteet. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.
- Lindholm, T. & Tuominen, S. 1993. Metsien puuston luonnontilaisuuden arviointi. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja A 3. 40 s.
- Meriluoto, M. & Soininen, T. 1998. Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. Metsälehti Kustannus & Tapio. 192 s.
- Mäkelä, K. & Salo, P. 2021. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 47/2021. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 350 s.
- Pääkkönen, P. & Alanen, A. 2000. Luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointiohje. Suomen ympäristökeskuksen monisteita 188. Suomen ympäristökeskus. 128 s.
- Suomen Lajitietokeskus 2022. Aineistopyynnöt kesäkuussa 2022 ja joulukuussa 2022.
- Syrjänen, K., Hakalisto, S., Mikkola, J., Musta, I., Nissinen, M., Savolainen, R., Seppälä, J., Seppälä, M., Siitonen, J. & Valkeapää, A. 2016. Monimuotoisuudelle arvokkaiden metsäympäristöjen tunnistaminen. METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet 2016-2025. Ympäristöministeriön raportteja 17/2016. 75 s.
- Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus (2021). Suomen lajien alueellinen uhanalaisuusarviointi 2020. <https://www.ymparisto.fi/punainenlista>